

AVRUPA BİRLİĞİ ÇERÇEVE ANLAŞMASI KAPSAMINDA YAPILAN ÖTV İADELERİ

Avrupa Birliği (AB) ve Türkiye arasında, AB'nin finanse ettiği ya da Türkiye-AB ortak finansmanı ile yürütülen projeler, faaliyetler ve eylemler çerçevesinde yapılan mal ve hizmet alımları, işler ve işlemlere ilişkin Türkiye ile Topluluk arasındaki idari işbirliğine dair kuralların ortaya konulması amacıyla imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği arasındaki mali işbirliği çerçevesinde temin edilecek mali yardımların uygulanmasına ilişkin "Çerçeve Anlaşma", Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından, 26/2/2005 tarih ve 25739 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 22/2/2005 tarih ve 5303 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunmuş, Bakanlar Kurulunca 17/3/2005 tarih ve 2005/8636 sayılı Kararla onaylanmak suretiyle 15/4/2005 tarih ve 25787 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu Anlaşma'nın vergi muafiyetlerine ilişkin hükümlerini düzenleyen 6 ncı maddesi ve İşbirliğinin Genel Esaslarına ilişkin EK A metnin 8 inci maddesindeki vergi muafiyetlerinin uygulama usul ve esasları 20/05/2005 tarih ve 25820 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 sıra No'lu Türkiye – Avrupa Birliği Çerçeve Anlaşması Genel Tebliğinde belirtilmiştir. Söz konusu Tebliğde katma değer vergisi (KDV), özel tüketim vergisi (ÖTV), damga vergisi ve veraset ve intikal vergisi istisnaları uygulamaları ile ilgili düzenlemeler bulunmaktadır.

Tebliğe göre mükellef olmayan Avrupa Topluluğu (AT) yüklenicilerinin bu Anlaşma kapsamında satın aldıkları mal, hizmet ve işlerle ilgili yükledikleri ve indirim konusu yapamadıkları KDV'nin iadesi için Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığına başvurmaları gerekmektedir.

20/04/2006 tarih ve 26145 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2 seri No'lu Türkiye-Avrupa Birliği Çerçeve Anlaşması Genel Tebliğinde ise KDV yönünden mükellefiyeti bulunmayan AT yüklenicilerine, bu Anlaşma kapsamında satın aldıkları mal, hizmet ve işlerle ilgili ödedikleri katma değer vergisinin iadesine ilişkin usul ve esaslar, iadeye ilişkin vergi dairesince yapılacak iş ve işlemler ile uygulamada ortaya çıkan bazı tereddütlere yönelik açıklamalara yer verilmiştir.

Bu defa 29/08/2006 tarih ve 26274 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 3 sıra No'lu Türkiye – Avrupa Birliği Çerçeve Anlaşması Genel Tebliğinde, AT yüklenicilerine AT sözleşmesi kapsamında tedarik ettikleri mallar ve/veya hizmetler ve/veya işler ile bağlantılı harcamaları nedeniyle ödedikleri özel tüketim vergilerinin iadesine ilişkin 1 Sıra No'lu Türkiye-Avrupa Birliği Çerçeve Anlaşması Genel Tebliği'nde yer alan usul ve esaslara ilave olarak yapılan açıklamalar ile iadeye ilişkin vergi dairesince yapılacak iş ve işlemlere yönelik açıklamalara yer verilmiştir. Bu düzenleme ve ÖTV ile ilgili olarak Çerçeve Anlaşma ve daha önceki Genel Tebliğlerde yer alan düzenlemeler aşağıdaki gibidir:

I- ÇERÇEVE ANLAŞMADA YER ALAN DÜZENLEME

Çerçeve Anlaşmanın eki "İşbirliğinin Genel Esasları" başlıklı EK A metnin 8/5 inci maddesinde ÖTV istisnasına ilişkin olarak

“AT yüklenicilerinin harcamaları Özel Tüketim Vergisinden muaf tutulacaktır. Bu muafiyet sadece, AT sözleşmesi kapsamında AT yüklenicisi tarafından tedarik edilen mallar ve/veya sunulan hizmetler ve/veya yapılan işler ile bağlantılı harcamalara uygulanacaktır” düzenlemesine yer verilmiştir.

II- 1 SIRA NO'LU TEBLİĞDE YER ALAN DÜZENLEME

ÖTV istisnası ve yapılacak iadenin uygulama usul ve esasları ise, 1 Sıra No'lu Türkiye-Avrupa Birliği Çerçeve Anlaşması Genel Tebliği'nin "III-Özel Tüketim Vergisi İstisnasının Uygulaması" başlıklı bölümünde ise aşağıdaki düzenleme yer almıştır.

“Genel olarak, AT yüklenicileri, AT sözleşmesi kapsamında teslim edecekleri mallar veya sunacaklar hizmetler veya yapacakları işler ile bağlantılı olarak temin edecekleri ÖTV'ye tabi mallar için başlangıçta ÖTV ödeyerek alış yapacaklardır. Ancak üçer aylık dönemlerle bu kapsamda satın aldıkları malları liste halinde hazırlayarak, sözkonusu malların AT sözleşmesi kapsamında olduğunu yararlanıcıya onaylattıracaklardır. AT yüklenicileri üçer aylık dönemler halinde, ÖTV iade talep dilekçesi ile bu dilekçeye yararlanıcı onaylı ÖTV içeren mal alım listesini, bu alımlara ilişkin fatura ve benzeri evrakın aslı veya onaylı fotokopilerini eklemek suretiyle söz konusu alımlar içerisinde yer alan kendileri tarafından liste halinde hesaplanmış ÖTV'nin iadesi için bağlı oldukları vergi dairesine, bağlı oldukları vergi dairesi olmayanlar ise Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığına başvurabileceklerdir.

Diğer yandan, AT sözleşmesi kapsamında teslim edilecek mallar ve yapılacak işler içinde yer almak üzere, AT yüklenicileri tarafından doğrudan ÖTV mükelleflerinden temin edilecek malların ise tedarikçi ile sözleşme yapılması ve bu sözleşme konusu malların AT sözleşmesi kapsamında olduğunun yararlanıcı tarafından onaylanması halinde ÖTV ödenmeksizin tedarik edilmesi mümkündür. Tedarikçi, ancak, yüklenici ile yapmış olduğu sözleşmenin yararlanıcı tarafından onaylanmış halinin kendisine ibraz edilmesi halinde, söz konusu sözleşmenin bir örneğini almak ve düzenlediği fatura ve benzeri evrakta AT sözleşmesine ve Çerçeve Anlaşmaya atıf yapmak suretiyle ÖTV hesaplamayacaktır.

İthalatta ise, söz konusu her bir ithalatın AT sözleşmesi kapsamında olduğunun hazırlanacak bir liste ile yararlanıcı tarafından onaylanması, bu listenin ve yüklenicide yer alan AT sözleşmesi örneğinin ilgili

Gümrük İdaresine ibrazı ile ÖTV'siz ithalat yapılabilecektir. Ancak bu durumda ilgili Gümrük İdaresi tarafından düzenlenecek olan makbuzda, AT sözleşmesine ve Çerçeve Anlaşmaya atıf yapılarak ÖTV hesaplanmayacak ve Gümrük İdaresi tarafından, kendisine ibraz edilen liste ve AT sözleşme örneği muhafaza edilecektir.

AT yüklenicileri, AT sözleşmesi kapsamında teslim edecekleri mallar veya sunacakları hizmetler veya yapacakları işler ile bağlantılı olarak doğrudan ÖTV mükelleflerinden temin edecekleri Amortisman Tabi İktisadi Kıymetler için ise, ancak söz konusu kıymetlerin sadece AT sözleşmesi kapsamında kullanılacak kıymetler olması ve bu kıymetlerin AT sözleşmesi sonunda yararlanıcıya bedelsiz devrinin öngörülmüş olması halinde bu kıymetleri başlangıçta ÖTV ödemeksizin alabileceklerdir. Bunun için tedarikçi ile sözleşme yapan AT yüklenicisi, söz konusu sözleşmede bu malların yüklenicinin taraf olduğu AT sözleşmesi kapsamında olduğunu ve sözleşme sonunda yüklenici tarafından yararlanıcıya bedelsiz olarak devir edileceğini de yararlanıcıya onaylattırır. Tedarikçi ancak yüklenici ile yapmış olduğu sözleşmenin yararlanıcı tarafından onaylanmış halinin kendisine ibraz edilmesi halinde, söz konusu sözleşmenin bir örneğini almak ve düzenlediği fatura ve benzeri evrakta AT sözleşmesine ve Çerçeve Anlaşmaya atıf yapmak suretiyle ÖTV hesaplamayacaktır.

Bu Amortisman Tabi İktisadi Kıymetlerin AT sözleşmesinde yer alan işlerden başka işlerde de kullanılacak olması halinde, AT yüklenicileri açısından iki seçenek söz konusudur. İlk olarak, AT yüklenicileri söz konusu Amortisman Tabi İktisadi Kıymetleri başlangıçta ÖTV ödemek suretiyle satın alacaklar ve AT sözleşmesi sonunda ödenen ÖTV'nin bu kıymetin AT sözleşmesi kapsamında kullanılma süresinin, bu kıymet için belirlenen amortisman süresi oranına isabet eden kısmı için bu bölümde yer alan esaslara göre iade talep edeceklerdir. Diğer seçenek olarak, AT yüklenicileri bu kıymetleri başlangıçta satın alırken, bu kıymetlerin AT sözleşmesi kapsamında öngörülen kullanılma süresinin bu kıymetler için belirlenen amortisman süresi oranına isabet eden ÖTV tutarını ödemedi, kalan ÖTV tutarını ödemek suretiyle alım yapabileceklerdir. Bu durumda, tedarikçi ile sözleşme yapan AT yüklenicisi, bu sözleşmeyi

yararlanıcıya onaylattırırken bu kıymetin AT sözleşmesi kapsamında ne kadar süre kullanılacağını da onaylattıracaktır. Yararlanıcı onaylı sözleşme kendisine ibraz edilen tedarikçi, söz konusu sözleşmenin bir örneğini almak ve düzenlediği fatura ve benzeri evrakta AT sözleşmesine ve Çerçeve Anlaşmaya atıf yapmak suretiyle AT sözleşmesi kapsamında kullanılması öngörülen kısım için ÖTV hesaplamayacaktır.

Üçer aylık dönemler halinde yapılacak ÖTV iade taleplerinde, nakten veya mahsuben yapılacak iadeler, 84 Seri No'lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinin mal ihracından doğan katma değer vergisinin iadesindeki esaslar çerçevesinde işlem görecektir. İade için yeminli mali müşavir tasdik raporu ibraz edilen durumlarda da mal ihracı için öngörülen limitler geçerli olacaktır.”

III- 3 SIRA NO'LU TEBLİĞDE YER ALAN DÜZENLEME

3 sıra No'lu Türkiye – Avrupa Birliği Çerçeve Anlaşması Genel Tebliğinde ise aşağıdaki düzenlemeler yer almıştır.

1. AT Yüklenicileri Tarafından Ödenen Özel Tüketim Vergisinin İadesi

AT yüklenicileri, Çerçeve Anlaşma kapsamında olup, bu Anlaşmanın vergi muafiyetlerine ilişkin hükümlerinin uygulanmaya başlanmış sayıldığı 10 Eylül 2000 tarihinden sonra imzalanan ve sonuçlanan veya halen devam eden AT sözleşmeleri kapsamında tedarik ettikleri mallar ve/veya sunulan hizmetler ve/veya yaptırıkları işler nedeniyle ödedikleri özel tüketim vergilerini, aşağıdaki usul ve esaslara uygun olarak iade alabileceklerdir.

1.1. Katma Değer Vergisi İstisna Sertifikası Almış Bulunan AT Yüklenicileri

Daha önce AT sözleşmesi kapsamındaki mal ve hizmet alımları ve işlerinin katma değer vergisinden istisna tutulması için Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığından Katma Değer Vergisi (KDV) İstisna Sertifikası almış bulunan AT yüklenicileri, AT sözleşmesi kapsamındaki harcamaları dolayısıyla ödedikleri özel tüketim vergilerini aşağıda belirtilen belgelerle birlikte, iş ya da ikametgah adreslerinin bulunduğu ildeki ekli listede yer alan vergi dairesine başvurarak iade alabileceklerdir. İş ya da ikametgah adresleri Türkiye'de bulunmayan AT yüklenicileri ise, iade talepleri için ekli listede isimleri belirtilen vergi dairelerinden herhangi birine başvurabileceklerdir.

1.2. Katma Değer Vergisi İstisna Sertifikası Almamış Bulunan AT Yüklenicileri

Daha önceden Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığından KDV İstisna Sertifikası almamış olan AT yüklenicilerinin, öncelikle, Avrupa Birliği ya da Türkiye-Avrupa Birliği ortak finansmanı ile yürütülen projeler, faaliyetler ve eylemlerle ilgili olarak imzalanan sözleşmenin; Çerçeve Anlaşma kapsamında olan bir AT sözleşmesi, kendilerinin de AT yüklenicisi olduğunu teyit etmeleri zorunludur. Bunun için AT yüklenicilerinin, başvuru taleplerini içeren dilekçe, sözleşme makamınca onaylı 1 Sıra No'lu Türkiye-Avrupa Birliği Çerçeve Anlaşması Genel Tebliği ekinde yer alan EK-1 Bilgi Formu ve sözleşmenin kendilerince tasdikli bir örneği ile birlikte Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığına müracaat etmeleri gerekmektedir.

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığına müracaat eden yüklenicilere, müracaatlarının uygun bulunması halinde, yapmış oldukları sözleşmenin Çerçeve Anlaşma kapsamına giren bir sözleşme olduğu, kendilerinin de bir AT yüklenicisi olduğunu belirtilen bir yazı verilecektir.

AT yüklenicileri, aşağıda belirtilen diğer belgelerle birlikte, iş ya da ikametgah adreslerinin bulunduğu ildeki ekli listede yer alan vergi dairesine başvurarak iade alabileceklerdir. İş ya da ikametgah adresleri Türkiye'de bulunmayan AT yüklenicileri ise, iade talepleri için Tebliğe ek olan ve yine aşağıda isimleri belirtilen vergi dairelerinden herhangi birine başvurabileceklerdir.

1.3. İade için İstenilen Belgeler

AT yüklenicileri;

- İade talep dilekçesi,
- Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan alınan yazının veya KDV İstisna Sertifikasının tasdikli bir örneği,
- Yararlanıcı veya sözleşme makamı tarafından onaylı ÖTV içeren mal alım listesi,
- ÖTV içeren mal alımlarına ilişkin fatura veya benzeri evrakın aslı veya onaylı fotokopileri,
- ÖTV içeren mal alımları içerisinde yer alan kendileri tarafından hesaplanmış iade edilecek ÖTV listesi,

ile birlikte vergi dairesine iade için başvuracaklardır.

Hem yüklenici hem de yararlanıcı konumunda olan AT yüklenicileri, ÖTV içeren mal alım listesini sözleşme makamına, diğer AT yüklenicileri ise yalnızca yararlanıcıya onaylatacaklardır. Hem yüklenici hem de yararlanıcı konumunda olanlardan kasıt, sözleşme makamı ile imzaladığı AT sözleşmesini uygulayan, yürüten ve aynı zamanda da hibeden bizzat yararlananlardır.

Fatura veya benzeri evrakın fotokopilerinin verilmesi halinde, AT yüklenicisi tarafından bu fotokopilerin aslının aynısı olduğuna dair bir şerh verilerek, varsa kaşe tatbiki ve imzalanması suretiyle onaylanması gerekmektedir.

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan alınan yazının veya KDV İstisna Sertifikasının örneği ise, aslı gösterilerek iade talep edilen vergi dairesince tasdik edilecektir.

Sözleşmesi devam eden AT yüklenicileri, ÖTV iade taleplerini üçer aylık dönemler itibariyle yapacaklardır. Sözleşmesi sona eren AT yüklenicileri ise ÖTV iade taleplerini sözleşmenin tamamlandığı tarihten itibaren yapabileceklerdir.

2. Vergi Dairesince Yapılacak İşlemler

İlgili vergi dairesince, yukarıda belirtilen belgelerle birlikte müracaat eden AT yüklenicisine, öncelikle hiçbir vergi türünden mükellefiyet kaydı bulunmaması halinde potansiyel bir vergi kimlik numarası verilecektir. Eğer herhangi bir vergi türünden mükellefiyet kaydı varsa, buna ilişkin vergi kimlik numarasından iade dilekçesi kabul edilecektir.

ÖTV iade taleplerinde, nakden veya mahsuben yapılacak iadeler, 84 Seri No'lu KDV Genel Tebliğinin mal ihracından doğan katma değer vergisinin iadesindeki esaslar çerçevesinde işlem görecektir. İade için yeminli mali müşavir tasdik raporu ibraz edilen durumlarda da mal ihracı için öngörülen limitler geçerli olacaktır. AT yüklenicilerinin, bu tebliğin I/3 üncü bölümünde belirtilen belgelerin dışında belge ibraz etmelerine gerek bulunmamaktadır.

AT yüklenicileri tarafından iade talep dilekçesi ile birlikte ibraz edilen Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan alınan yazının veya KDV İstisna Sertifikasının örneği, aslı görülmek suretiyle Vergi Dairesi Müdürü veya yetkilendirdiği personel tarafından tasdik edilecektir.

3- Yetkili Vergi Dairesi Müdürlükleri Listesi

AT Yüklenicilerine ÖTV İadesini Yapmaya Yetkili Vergi Dairesi Müdürlükleri Listesi Tebliğ eki listede aşağıdaki gibi belirtilmiştir.

Vergi Dairesinin Bulunduğu İl	Yetkili Vergi Dairesi Müdürlüğünün Adı
Adana	Yüreğir
Adıyaman	Adıyaman Merkez
Afyonkarahisar	Kocatepe
Ağrı	Ağrı
Aksaray	Aksaray
Amasya	Amasya
Ankara	Hitit
Antalya	Kalekapı

Ardahan	Ardahan
Artvin	Merkez
Aydın	Efeler
Balıkesir	Kurtdereli
Bartın	Merkez
Batman	Merkez
Bayburt	Bayburt
Bilecik	Bilecik
Bingöl	Bingöl
Bitlis	Merkez (Bitlis)
Bolu	Bolu
Burdur	Burdur
Bursa	Ertuğrulgazi
Çanakkale	Çanakkale
Çankırı	Çankırı
Çorum	Merkez
Denizli	Pamukkale
Diyarbakır	Süleyman Nazif
Düzce	Düzce
Edirne	Arda
Elazığ	Hazar
Erzincan	Fevzipaşa
Erzurum	Kazımkarabekir
Eskişehir	Battalgazi
Gaziantep	Gazikent
Giresun	Giresun
Gümüşhane	Gümüşhane
Hakkari	Merkez
Hatay	23 Temmuz
Iğdır	Iğdır
İsparta	Davraz
İstanbul	Beyoğlu
İzmir	Çakabey
Kahramanmaraş	Aslanbey
Karabük	Merkez Karabük
Karaman	Karaman
Kars	Kars
Kastamonu	Kastamonu
Kayseri	Erciyes
Kırıkkale	Irmak

<u>Kırklareli</u>	Merkez
<u>Kırşehir</u>	Kırşehir
<u>Kilis</u>	Kilis
Kocaeli	Tepecik
Konya	Selçuk
<u>Kütahya</u>	Çinili
Malatya	Fırat
Manisa	Mesir
<u>Mardin</u>	Merkez
Mersin	Uray
Muğla	Muğla
<u>Muş</u>	Muş
<u>Nevşehir</u>	Nevşehir
<u>Niğde</u>	Niğde
<u>Ordu</u>	Boztepe
<u>Osmaniye</u>	Osmaniye
Rize	Kaçkar
Sakarya	Ali Fuat Cebesoy
Samsun	19 Mayıs
<u>Siirt</u>	Siirt
<u>Sinop</u>	Sinop
<u>Sivas</u>	Kale
Şanlıurfa	Şehitlik
<u>Şırnak</u>	Şırnak
Tekirdağ	Namık Kemal
<u>Tokat</u>	Tokat (Merkez)
Trabzon	Hızırbey
<u>Tunceli</u>	Tunceli
<u>Uşak</u>	Uşak
<u>Van</u>	Merkez
<u>Yalova</u>	Yalova
<u>Yozgat</u>	(Merkez) Yozgat
Zonguldak	Uzunmehmet

Saygılarımızla...